

Mesto Svidník, Mestský úrad vo Svidníku
odbor výstavby, dopravy, životného prostredia a regionálneho rozvoja
Regionálny úrad verejného zdravotníctva Svidník

Materiál na 36. zasadnutie Mestského zastupiteľstva vo Svidníku

Informatívna správa o hygienicko – epidemiologickej situácii
v meste Svidník za rok 2017.

Predkladá:

Mgr. Helena Hrebeňaková, MPH, MHA
regionálny hygienik ÚVZ vo Svidníku

Návrh na uznesenie:

vo vnútri materiálu

Spracovala:

Mgr. Helena Hrebeňaková, MPH, MHA
regionálny hygienik ÚVZ vo Svidníku

Stanovisko MsR zo dňa 23. februára 2018:

MsR odporúča MsZ tento materiál prerokovať a vziať na vedomie.

Stanovisko Komisie pre VÚRDaŽP zo dňa 20. februára 2018:

Komisia pre VÚRDaŽP odporúča MsZ tento materiál prerokovať a vziať na vedomie.

Svidník, 19. február 2018

Návrh na uznesenie

Mestské zastupiteľstvo vo Svidníku v zmysle § 11 zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov

berie na vedomie

Informatívnu správu o hygienicko – epidemiologickej situácii v meste Svidník za rok 2017.

Informatívna správa o hygienickej a epidemiologickej situácií v meste Svidník za rok 2017.

Regionálny úrad verejného zdravotníctva ako orgán verejného zdravotníctva pri svojej činnosti postupuje v zmysle ustanovení zákona NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie a iných všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich ochranu verejného zdravia.

a) Výkon ŠZD v rozsahu pôsobnosti vymedzenej zákonom č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov a úradnej kontroly v zmysle platnej legislatívy v oblasti ochrany verejného zdravia

V rámci výkonu štátneho zdravotného dozoru /ŠZD/ bolo vykonaných 1708 kontrol, z toho v meste Svidník 623. V rámci úradnej kontroly potravín bolo vykonaných 529 kontrol, z toho v meste Svidník 192 kontrol.

Najviac nedostatkov bolo zistených v zariadeniach spoločného stravovania, kde sa vykonával ŠZD a úradná kontrola zamestnancami oddelenia hygieny výživy. Výkon štátneho zdravotného dozoru dodržiavania prevádzkových poriadkov, zásad správnej výrobných praxe (kvalitatívne preberanie surovín, skladovanie potravín, tepelná úprava, a spracovanie potravín), na dodržiavanie celkovej osobnej a prevádzkovej hygieny, preukázanie požadovaných dokladov o pôvode surovín, zdravotnej a odbornej spôsobilosti zamestnancov, označovanie alergénov v jedálnych lístkoch, splnenie oznamovacej povinnosti pri príprave a podávaní tepelne nespracovaného mäsa, s následným označením v jedálnom lístku. Na základe usmernení ÚVZ SR HH Bratislava boli vyhlásené 4 mimoriadne ciele kontroly. Pri ich plnení oddelenie hygieny výživy vykonalo celkovo 98 kontrol, ktoré boli zamerané na kontrolu mäsa pôvodom z Brazílie v zariadeniach spoločného stravovania so zameraním na pôvod a výsledovateľnosť mäsa používaného na prípravu hotových pokrmov /vykonaných 15 kontrol v ZSS v meste Svidník. 12 kg brazílskeho mäsa sa nachádzalo v reštaurácii Vermex, brazílske mäso bolo stiahnuté z obehu a prevádzkovateľom vrátené dodávateľovi/, na kontrolu nebalenej zmrzliny počas letnej sezóny 2017, kontroly v zariadeniach spoločného stravovania, ktoré podávajú pokrmy z tepelne nespracovaného mäsa v Slovenskej republike a na kontrolu stánkového a ambulatného predaja potravín počas konania sa hromadných podujatí – vianočných trhov, Dni mesta Svidník, Slávnosti kultúry Rusínov a Ukrajincov. Do kontrolnej činnosti oddelenia spadajú i výkon dozoru nad materiálmi a predmetmi prichádzajúcimi do styku s potravinami. Taktiež vykonávame dozor nad predajom kozmetických výrobkov, celkovo bolo skontrolovaných 46 kozmetických výrobkov. Vykonaných bolo 185 kontrol na základe hlásení zo systému RAPEX.

Pri kontrolách bolo v meste Svidník 5 zariadení spoločného stravovania zatvorených, pokuty boli uložené v správnom a blokovom konaní.

V roku 2017 zamestnankyne oddelenia hygieny detí a mládeže vykonali v meste Svidník 53x ŠZD v predškolských a školských zariadeniach, ubytovacích zariadeniach, v zariadeniach školského stravovania v meste Svidník, pri ktorých boli odobraté vzorky / z plnených bagiet z bufetu pri ZŠ Komenského, voda na kúpanie z bazéna pri ZŠ 8. mája, vzorky piesku z pieskovísk pri MŠ a pieskovísk v obytnej zóne. Mimoriadne ciele kontroly so zameraním na pôvod a výsledovateľnosť mäsa sa vykonávali vo všetkých predškolských a školských zariadeniach v meste Svidník. V ŠJ pri Spojenej škole internátnej vo Svidníku boli nájdené – hlbokozmrazené kuracie pečenky pôvodom z Brazílie v množstve 4x500g, ktorých dodávateľom bola Noema s.r.o., Lemešany. RÚVZ Svidník pozastavil ich výdaj na prípravu pokrmov až kým nebolo

preukázané, že sú neškodné. Na základe prehlásenia a reklamačného listu dodávateľa, boli dodávateľom stiahnuté zo zariadenia. V ŠJ pri MŠ 8. mája vo Svidníku boli nájdené hlbokozmrazené kuracie pečienky pôvodom z Brazílie v množstve 4x500g, ktorých dodávateľom bola INMEDIA spol. s.r.o., Zvolen. Bol pozastavený ich výdaj na prípravu pokrmov až kým nebolo preukázané, že sú neškodné. Keďže laboratórny rozbor potvrdil, že odobratá vzorka bola negatívna, mohli byť použité na prípravu hotových pokrmov.

Hygienická situácia na úseku predškolských a školských zariadení sa stále vylepšuje. Aj napriek nedostatku finančných prostriedkov prevádzkovatelia predškolských zariadení zabezpečili v školských stravovacích zariadeniach výmenu opotrebovaných pracovných stolov za nové/ nerezové/, doplnili vybavenie kuchyne strojno – technologickým zariadením, vykonali rekonštrukciu sociálnych zariadení a v MŠ I. Štúra vymenili všetky vchodové dvere.

Aj v niektorých školských kuchyniach pri ZŠ sa realizovala výmena opotrebovaných pracovných stolov, dopnilo alebo úplne sa vymenilo strojno – technologické zariadenie, jedálne boli vybavené novými stolmi a stoličkami z vlastných finančných prostriedkov. V triedach sa realizovala oprava podlahových krytín, oprava alebo výmena opotrebovaného nábytku, školských lavíc a stolov, oprava zariadení pre osobnú hygienu.

V roku 2017 v školskom stravovacom zariadení pri ZŠ 8. mája bola vykonaná celková rekonštrukcia výdajnej steny na výdaj obedov a príjem použitého stolového riadu, na ktorý v roku 2015 bol RÚVZ so sídlom vo Svidníku vydaný pokyn na jeho odstránenie. Vzhľadom na nedostatok finančných prostriedkov bol odstránený až v roku 2017, v roku 2016 sa realizovala jeho oprava. V tejto základnej škole pretrváva pokyn vydaný RÚVZ so sídlom vo Svidníku z roku 2016 – výmena poškodenej drevenej palubovej podlahy v malej a veľkej telocvični, s predĺžením termínu na jeho odstránenie do 31. augusta 2018 z nedostatku finančných prostriedkov. Priebežne sa vykonáva oprava poškodenej palubovej podlahy tak, aby v nej mohlo byť zabezpečené vyučovanie telesnej výchovy.

Pri výkone ŠZD v Spojenej škole bolo zistená špinavá, miestami opadávajúca a plesnivá maľba v oboch telocvičniach. RÚVZ so sídlom vo Svidníku bol vydaný pokyn na odstránenie tohto nedostatku, s termínom plnenia do 30.12.2018.

Oddelenie preventívneho pracovného lekárstva zaznamenalo takmer rovnaký počet vzniku nových chránených pracovísk v meste Svidník v porovnaní s rokmi 2016 a 2015 /v roku 2017 - 11, v roku 2016 - 10 žiadateľov v roku 2015 - 11 žiadateľov).

V roku 2017 sme v meste Svidník evidovali 2 organizácie, v ktorých zamestnanci vykonávajú práce zaradené do 3. kategórie rizika (Nemocnica arm. generála L. Svobodu Svidník, a.s. a METAL CONTAINER, a.s.) a 1 organizáciu, v ktorých zamestnanci vykonávajú práce zaradené do 3. a 4. kategórie rizika z hľadiska zdravotných rizík (PSS SVIDNÍK, a.s.). Celkovo je v týchto organizáciách zaradených do rizika 49 zamestnancov, z toho 7 žien. Najviac zamestnancov je exponovaných v organizácii PSS SVIDNÍK, a.s., celkovo 37 osôb, všetko muži. Najzávažnejším škodlivým faktorom v pracovnom prostredí je nadmerný hluk, ktorým je exponovaných 42 osôb. V uvedených organizáciách je dohľad nad zdravím zamestnancov a pracovnými podmienkami zabezpečený pracovnou zdravotnou službou dodávateľským spôsobom.

Prešetrovali sme tri *podozrenia na chorobu z povolania* v meste Svidník. V jednom prípade to bolo v spoločnosti, ktorá sa zaoberá renováciou tonerových kaziet. Vzhľadom na závažnosť prešetrovaného podozrenia na chorobu z povolania sme odstúpili vec na došetrenie na Regionálne konzultačné dni v Košiciach

Ďalšie hlásenie podozrenia na chorobu z povolania a následné šetrenie bolo vykonané u osoby, ktorá má trvalé bydlisko vo Svidníku, ale zamestnávateľom je Colný úrad Prešov. Nakoľko zamestnávateľ nespadá pod územný obvod RÚVZ Svidník, vykonali sme šetrenie len u prešetrovanej osoby.

Tretie prešetrenie podozrenia na chorobu z povolania v meste Svidník bolo na osobu s trvalým bydliskom Lipany, ktorá ale pracovala pre firmu sídliacu vo Svidníku, práca v Českej republike. Keďže zamestnávateľ nebol dostupný na adrese trvalého bydliska, adrese sídla firmy, neprijímal telefónne hovory a nereagoval na nami písomné vyžiadanie si informácií, nebolo možné z našej strany zaujať žiadne odborné stanovisko.

b) Posudková činnosť

V rámci posudkovej činnosti bolo vydaných 302 rozhodnutí a 72 záväzných stanovísk. V rámci posudkovej činnosti boli vydávané rozhodnutia na uvedenie priestorov do prevádzky, na schválenie prevádzkových poriadkov resp. ich zmeny, na zotavovacie podujatie, na odstraňovanie azbestu a materiálov obsahujúcich azbest zo stavieb, na zaradenie pracovných činností do kategórie rizikových prác, na nakladanie s nebezpečnými odpadmi a pod. Záväzné stanoviska boli vydávané na územné konanie stavieb, na zmenu v užívaní stavieb, ku kolaudácií stavieb na určenie osobitného režimu území.

c) Výkon práce v ohniskách nákaz

V priebehu roka 2017 bolo hlásených do systému EPIS – 257 ochorení u obyvateľov mesta Svidník. V meste Svidník nebol zaznamenaný epidemický výskyt ochorení. V skupine alimentárnych ochorení bolo hlásených 55 prípadov, z toho najčastejšie sa jednalo o salmonelózu, kde bolo 20 ochorení a u rotavírusovej enteritídy 16 prípadov. Ochorenia sa vyskytovali sporadicky, zaznamenali sme 4 rodinné výskyty. V 3 prípadoch sa jednalo o salmonelózu, 1 x rotavírusovú enteritídu. Spolu ochorelo 8 osôb.

V skupine vírusových hepatitíd a ochorení preventabilných očkovaním nebolo hlásené ani jedno ochorenie. Z ostatných ochorení to boli ovčie kiahne hlavne u detí, herpes zoster a lymeská choroba.

Povinné očkovanie u preventabilných ochorení sa pohybovalo v rozmedzí 97 – 100 %.

d) Monitoring kvality pitnej vody

Monitoring pitnej vody bol vykonávaný podľa predloženého návrhu na monitorovanie kvality pitnej vody dodávanej spotrebiteľom z verejných vodovodov. Priamo z vodných zdrojov vzorky vôd neboli odoberané. Frekvencia odberov a početnosť kontroly ukazovateľov kvality pitnej vody boli stanovené aj na základe miestnej situácie. Z vodovodu v meste Svidník bolo odobratých 17 vzoriek, z toho to s minimálnym rozborom a 1 s úplným rozborom. Všetky odobraté vzorky pitnej vody vyhovovali požiadavkám na kvalitu pitnej vody.

e) kúpaliská s celoročnou prevádzkou

V meste Svidník sa nachádzajú 2 kúpaliská s celoročnou prevádzkou. Kúpalisko Aquaruthenia má 2 bazény. Z 24 odobratých vzoriek vôd z bazénov v Aquaruthenii bolo 13 nevyhovujúcich /54,16 %/ t.j. z 320 vyšetrovaných ukazovateľov bolo prekročených 17 /fyzikálno chemických 13/. Prekročené boli zdravotne nevýznamné fyzikálno – chemické ukazovatele CHSK_{Mn} a viazaný chlór.

Kúpalisko na ZŠ na ul. 8. mája vo Svidníku pozostáva z jedného plaveckého bazéna s recirkuláciou vody. Prevádzkovateľom je základná škola. V roku 2017 bolo kúpalisko v prevádzke 6 mesiacov. Zo 7 odobratých vzoriek bol v 1 vzorke bol prekročený voľný a viazaný chlór.

f) kúpaliská so sezónnou prevádzkou

Na LK vo Svidníku v roku 2016 bolo v prevádzke bolo 7 bazénov - plavecký bazén, detský bazén, dojazdový bazén pre tobogan, umelé vlny–oddychový bazén, relaxačný masážny krytý bazén, športový bazén, oddychový Na LK vo Svidníku bolo odobratých počas letnej sezóny 23 vzoriek, z toho 7 vzoriek /30,43%/ bolo nevyhovujúcich. Z 324 vyšetrených ukazovateľov bola prekročená medzná hodnota v 9 prípadoch Z prekročených ukazovateľov to boli kultivovateľné mikroorganizmy, producenty /1x a CHSK_{Mn}. /7x/

g) podnety

Na RÚVZ so sídlom vo Svidníku boli doručené 2 podnety týkajúce sa hluku v meste Svidník

- Jeden podnet bol na RÚVZ doručený z Mesta Svidník spolu so žiadosťou o vykonanie merania hluku šíriaceho sa z prevádzky baru do vonkajšieho priestoru. Občania bývajúci v bytových domov sa sťažovali na dlhodobé rušenie nočného pokoja, ktoré súviselo s prevádzkou baru t.j. na hlučnú reprodukovánú hudbu a hulákanie podgurážených návštevníkov, ktorí sa do skorých ranných hodín zdržiavajú pred týmto podnikom. V čase šetrenia podnetu reprodukována hudba nebola hlasitá. Nadmerný hluk neprimerane sa správajúcimi osobami na verejných priestranstvách a pod., nespadá do kompetencie riešenie orgánov verejného zdravotníctva. RÚVZ odporúčal mestu Svidník upraviť prevádzkový čas v súlade s VZN, nakoľko prevádzkový čas baru bol schválený denne do 3.00 hod.
- Jeden podnet opakujúci a pretrvávajúci je na hluk z kotolne. Keďže posledné meranie hluku sa vykonávalo mimo vykurovacieho obdobia /podnety pritom boli počas celého roka, aj počas leta a v čase horúčav, aj počas odstávky kotolne, doteraz cca 600 e-mailov/ a nebolo možné nastaviť kotolňu na maximálny výkon, RÚVZ na odporúčanie ÚVZ SR v decembri požiadal prevádzkovateľa kotolne o predloženie výsledkov merania hluku v byte sťažovateľov v termíne do 15.2.2018. Sťažovatelia si meranie hluku v byte podmieňujú svojimi podmienkami napr. meranie uskutoční RÚVZ Prešov, počas merania budú zapnuté 2 kotly, kogeneračná jednotka, všetky čerpadlá, výmenníková stanica, všetky regulátory a ventilátory, chladiace zariadenie a rozvodňa plynu na plný výkon. Ďalej kontrolu vykoná zamestnanec RÚVZ Prešov, prítomný bude odborník na PC techniku, poslanec MsZ atď. RÚVZ Svidník podmieňuje meranie hluku iba osobou, ktorá spĺňa podmienky odbornej spôsobilosti a akreditácie. Orgány verejného zdravotníctva nemôžu prevádzkovateľovi určiť konkrétnu firmu, ktorú si ma zabezpečiť na meranie.
- 6 podnetov sa týkalo porušovania predpisov v zariadeniach spoločného stravovania, a rozvozu stravy. V piatich prípadoch boli podnety opodstatnené, dve prevádzky boli uzatvorené, v troch prípadoch bola uložená bloková pokuta a bol uložený pokyn na odstránenie nedostatkov. Jeden podnet bol neopodstatnený. Čo sa týka rozvozu stravy tak v dvoch prípadoch sa jednalo o znečistené motorové vozidlá, v jednom prípade zamestnanec nemal zdravotný preukaz a v jednom prípade chýbal termobox.
- V roku 2017 sme obdržali dva podnety, ktoré nám boli odstúpené z ÚVZ SR, týkali sa pracovných podmienok, prašnosti v spoločnosti zaoberajúcou sa renováciou tonerových kaziet, ktoré podala osoba, u ktorej sme prešetrovali podozrenie na chorobu z povolania. Bolo 2-krát vykonané meranie prašnosti v pracovnom ovzduší, kde limitné hodnoty neboli prekročené. Keďže bolo zistené porušenia povinností v oblasti ochrany zdravia pri práci, bol vydaný pokyn na odstránenie zistených nedostatkov, uložená pokuta

h) zdravotno-výchovné aktivity

Oddelenie výchovy k zdraviu v roku 2017 realizovalo zdravotno-výchovné aktivity zamerané na zvyšovanie zdravotného uvedomenia obyvateľov mesta v oblasti zdravého životného štýlu a prevencie civilizačných ochorení formou odborného poradenstva a prednášok.

Aktivity boli zamerané pre deti MŠ, ZŠ, stredoškolákov a seniorov.

V rámci poradne zdravia sme obyvateľom mesta poskytli vyšetrenia RF SCCH - celkový cholesterol, glukózu, triglyceridy, HDL cholesterol, meranie krvného tlaku, % podkožného tuku prístrojom Omron, telesnú skladbu prístrojom Bodystat a množstvo CO v pľúcach fajčiara pomocou prístroja Smokerlyzer. Vyšetřili sme 150 obyvateľov mesta.

Informovanie obyvateľstva o zdravotno-výchovných aktivitách a medializácia aktuálnych tém v oblasti ochrany a podpory zdravia bola realizovaná v regionálnych novinách Dukla, Podduklianske novinky, na infokanále mesta Svidník a na internetovej stránke Regionálneho úradu verejného zdravotníctva vo Svidníku.

Spracovala: Mgr. Helena Hrebeňaková, MPH, MHA